

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ДЕПАРТАМЕНТ НАУКИ І ОСВІТИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВГО «АСОЦІАЦІЯ ПРЕВЕНТИВНОЇ ТА АНТИЕЙДЖИНГ МЕДИЦИНИ»

ГЕНДЕР. ЕКОЛОГІЯ. ЗДОРОВ'Я

Матеріали

**V Міжнародної науково-практичної конференції
(Харків, 20-21 квітня 2017 року)**

Харків 2017

ББЛ 60.542.21
УДК 314.334.43
Г 34

Друкується за рішення вченої ради
Харківського національного медичного університету.
Протокол 4 від 20 квітня 2017 р.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Лісовий Володимир Миколайович – ректор Харківського національного медичного університету, член-кореспондент Національної академії медичних наук України, доктор медичних наук, професор, лауреат Державної премії України;

Кравець Володимир Петрович – ректор Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, доктор педагогічних наук, професор;

Капустник Валерій Андрійович – перший проєктор з науково-педагогічної роботи ХНМУ, доктор медичних наук, професор;

М'ясоєдов Валерій Васильович – проректор з наукової роботи ХНМУ, доктор медичних наук, професор;

Гречаніна Олена Яківна – директор Українського Інституту клінічної генетики, член-кореспондент АМН України, лауреат Державної премії України, академік Української академії екологічних наук, доктор медичних наук, професор;

Летік Іван Васильович – проректор з науково-педагогічної роботи ХНМУ, доктор медичних наук, професор;

Коробчанський Володимир Олексійович – директор НДІ гігієни праці й професійних захворювань ХНМУ, академік Української академії екологічних наук, член-кореспондент Міжнародної академії наук інтегрованої антропології, доктор медичних наук, професор;

Хагенгрубер Рут – голова Департаменту філософії, директор програми «Жінки в науці і філософії» університету Падерборн, Німеччина, професор;

Карпенко Катерина Іванівна – директор Центру гендерної освіти ХНМУ, доктор філософських наук, професор;

Корост Ярослава Володимирівна – виконавчий директор ВГО «Асоціація превентивної та антиейджинг медицини».

Рецензенти:

Оспанова Т.С. – доктор медичних наук, професор;

Васильєва І.В. – доктор філософських наук, професор

Гендер. Екологія. Здоров'я: матеріали V Міжнародної V Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 20-21 квітня 2017 р.). – Харків: ХНМУ, 2017. –

Г 3 Представлено матеріали більше 300 фахівців та молодих науковців з багатьох навчальних закладів Харкова, 13 міст України, фахівців з Німеччини, Польщі, Греції, Словаччини, Казахстану. Доповіді присвячено гендерним аспектам медицини та екології, а також дослідженню перспектив гендерної медицини.

УДК 314.334.43
ББК 60.542.21

Мета нашої доповіді – краще розуміння гендерних проблем сучасності і можливість прогнозування тенденцій, пов'язаних з їх вирішенням.

Гендерна культура – це сукупність суспільних цінностей, які склалися в тому чи іншому суспільстві, відшліфовувалися в перебігу його історії. Гендерна культура пов'язана із статевою специфікою людей та їхньою життєтворчістю. У її фундаменті – міжстатевий поділ праці, який протягом століть надавав їй характеру біполярності. Цей феномен і сьогодні впливає як на професійну культуру, так і на інші аспекти життя соціуму в цілому, і, зокрема, в сім'ї. Образ української жінки з давніх часів асоціювався з образом матері, хранительки домашнього вогнища, чуйної, і водночас сильної особистості, здатної за певних обставин узяти на себе відповідальність за родину та дітей.

Образ чоловіка в українській культурі завжди відповідав справедливий, сильній фізично і духовно людині, наділеній гострим розумом, незламною волею та іншими найкращими людськими якостями. Недарма в історичних джерелах досить часто зустрічається порівняння з дубом, як символом здоров'я та витривалості. У зв'язку із специфікою української історії, ідеальний чоловік мусив бути також мужнім воїном, здатним до самопожертви заради родини і Батьківщини.

З плином часу все гостріше поставали психологічні дисонанси у гендерному питанні. В давні часи вони обмежувалися невідповідністю окремої особистості загальноприйнятим ідеалам — засуджувалася зрада, улесливість, боягузливість, моральна та фізична слабкість.

У сучасному світі все гостріше постають гендерні проблеми. Так, раніше матеріальне забезпечення цілковито залежало від чоловіка, а провідною задачею жінки було материнство. Зараз чоловік перестав бути єдиним годувальником у сім'ї; йде зрівняння прав і можливостей обох статей і, як наслідок – майже рівний розподіл сімейних обов'язків, включаючи виховання дітей все більше визнається як позитивна і, більше того, як престижна соціальна справа.

Отже, дисонанси у гендерному питанні потребують негайного вирішення. Для цього був прийнятий Закон «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», ухвалюються спеціальні укази, державні програми; у навчальних закладах викладаються спецкурси, видаються навчальні посібники з основ теорії гендеру. Формуванню сучасної гендерної культури сприяє проведення конференцій, на яких дискутуються гострі питання гендерної рівності й формуються нові установки та переконання щодо перспектив її послідовного втілення в життя.

Мартыненко А. А.
ХНМУ

ГЕНДЕРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ЗАБОЛЕВАЕМОСТИ ВИЧ-ИНФЕКЦИЕЙ

В настоящее время распространение ВИЧ/СПИДа в мире приобрело глобальный характер. Общее количество ВИЧ-инфицированных в мире составляет более 45 млн. человек, высокая вероятность развития осложнений, в том числе и летальных исходов. В данный момент существует множество нерешенных проблем в области диагностики и предупреждения передачи данного заболевания. По статистике 2015 г. в Украине проживало 7453 лиц с ВИЧ-инфекцией. Выявление групп риска позволяет разрабатывать и внедрять эффективные профилактические мероприятия.

Методы исследования: Проведен анализ заболеваемости ВИЧ-инфекцией за период 2015-2016 гг. в Харьковской области с учетом распределения случаев по полу и возрасту.

Результаты и их обсуждение: По данным исследования заболеваемость СПИДом в г. Харькове в 2016 году составила 17,8 на 100000 населения.

По состоянию на 01.07.2016 г., в Украине отмечается рост количества зарегистрированных ВИЧ-инфицированных людей – на учёт взято 7610 лиц, что на 2,1 % больше, чем в аналогичный период 2015 года. Среди 7610 ВИЧ-инфицированных лиц - 3828 мужчин (50,3%) и 3782 женщин (49,7%). В возрастной структуре 7,2 % (91 человек) составляют дети в возрасте до 14 лет включительно, 0,9 % (11 человек) - подростки 15-17 лет

включительно, 2,8 % (35 человек) – лица в возрасте 18-24 года включительно и 89,1 % (1125 человек) - лица в возрасте 25 лет и старше. Так же исследование показало, что среди всех женщин, больных СПИДом - 16,2 % (611 человек) беременных.

Обращает на себя внимание увеличение доли женщин в структуре ВИЧ-инфицированных лиц. Если до 1996 года наблюдалось такое соотношение: на четырех инфицированных мужчин приходилась одна инфицированная женщина, в то время как в настоящий период число ВИЧ-инфицированных мужчин лишь немногим превышает количество инфицированных женщин. Стигматизация ВИЧ-инфицированных женщин приводит к ограничению доступа к профилактическим программам, что приводит к дальнейшему распространению ВИЧ-инфекции.

Выводы: В последние годы отмечается чёткая тенденция к увеличению заболеваемости и распространённости ВИЧ-инфекции в г. Харькове. Так по сравнению с 2007 годом процент больных СПИДом женщин составлял 45,0%, что повышает риск рождения инфицированных детей и ухудшает эпидемическую ситуацию в целом. Таким образом, для предотвращения роста заболеваемости необходимо проводить профилактическую работу среди женщин, особенно из маргинальных групп, и осуществлять санитарно-просветительную работу среди медицинских работников по преодолению стигмы.

Мирошник Ю.Н.
ХНМУ

ПИТАНИЕ КАК ВАЖНЫЙ РЕСУРС РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВЬЯ

В Уставе Всемирной Организации Здравоохранения определено, что «здоровье – это состояние полного физического, душевного и социального благополучия, а не только отсутствие болезней и физических дефектов».

Как известно, на состояние здоровья влияет большое количество факторов, 50% из которых приходится на образ жизни, включающий в себя питание, режим сна, физическую активность и отказ от вредных привычек. Считается общепринятой мысль о том, что, из выше перечисленного, именно питание является ключевым ресурсом репродуктивного здоровья.

Сократ утверждал: «мы едим для того, чтобы жить, а не живем для того, чтобы есть». Но даже тысячелетия спустя многие пренебрегают этой аксиомой, делая культ из еды, словно не желая признавать то, что питание и здоровье — неразделимые понятия, так как качество первого всегда будет оставаться важным средством обеспечения качества второго.

Тесная взаимосвязь этих двух составляющих была отмечена во многих экспериментах. К примеру, в прошлом году в Днепре учитель химии вместе с учениками провели необычный эксперимент с любимой едой школьников — чипсами и сухариками. В качестве подопытных выбрали 12 грызунов, которых разделили на четыре группы: одних кормили чипсами, вторых — сухариками, третьим в еду насыпали усилитель вкуса глутамат натрия (Е621), который производители добавляют в колбасы и в фастфуд, а четвертых кормили зернами, овощами и фруктами. Печень животных, которые питались чипсами, стала желтоватой, ее клетки стали наполняться жировыми капельками и погибать. Не лучшее состояние было и у тех крыс, которые питались сухариками. Грызуны из третьей группы, употреблявшие еду, сдобренную глутаматом натрия, стали агрессивными и зависимыми. И лишь те, которые питались зерном, фруктами и овощами, чувствовали себя прекрасно. После эксперимента школьники сообщили, что чипсы и сухарики больше никогда не будут употреблять.

Таким образом, можно сделать вывод, что, употребляя вредные, «пустые» и бесполезные продукты, мы наносим урон своему здоровью, а также рискуем приобрести проблемы с лишним весом и внешним видом. Поэтому важно не только организовать централизованный выпуск питательных добавок и витаминных комплексов, но и обратить особое внимание населения на проблемы разумного потребления пищи, используя для этого различные возможности санитарно-просветительной работы. Ведь качественное питание – это одна из весомых основ репродуктивного здоровья.

ГЕНДЕР. ЕКОЛОГІЯ. ЗДОРОВ'Я

Матеріали

V Міжнародної науково-практичної конференції
(Харків, 20-21 квітня 2017 року)

Відповідальний за випуск: Карпенко К.І.

Формат А 5. Ризограф. Ум. друк. арк. 17,5.

Наклад 250 прим. Зам. №

Редакційно-видавничий відділ

ХНМУ, пр. Науки 4, м. Харків, 61022

izdat@knmu.kharkov.ua

Свідотство про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
Видавництв, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
серії ДК № 3242 від 18.07.2008 р.